

Polskie Towarzystwo Etologiczne

Kontakt:

Polskie Towarzystwo Etologiczne
 ul. Pasteura 3
 02-093 Warszawa
 Telefon: (+48) 225892 373, -417, -482, -450
 Fax: (+48) 228225342
 E-mail: ptetol@nencki.gov.pl
<http://ptetol.nencki.gov.pl/kontakt.htm>

Informacje ogólne

Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.) działające od 1991 r. skupia stale rosnące grono przedstawicieli etologii i innych nauki behawioralnych, a także studentów, praktyków mających do czynienia z zachowaniem zwierząt w życiu zawodowym i inne osoby mogące się wykazać zaangażowaniem w zagadnienia związane z problematyką behawioralną.

W dniu dzisiejszym, po dziewiętnastu latach swojego istnienia, nasze Towarzystwo liczy **138 członków** i liczba ta stale rośnie.

Podstawowym celem Towarzystwa jest wszechstronne promowanie rozwoju etologii i innych nauk behawioralnych i tworzenie ogólnopolskiego forum umożliwiającego wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy badaczami, praktykami i innymi entuzjastami tych nauk. Temu celowi służą nie tylko **posiedzenia naukowe Towarzystwa** i organizowane przez nas **wieczory tematyczne¹, kongresy i sesje naukowe**, lecz również **lista mailingowa PTEtol.**, na którą rozsyłamy napływające do nas informacje dotyczące najróżniejszych możliwości badawczych i edukacyjnych otwierających się przed osobami zainteresowanymi naukami behawioralnymi zarówno w Polsce, jak i w skali światowej.

Polskie Towarzystwo Etologiczne działa również **na arenie międzynarodowej**. Zgodnie ze statutem Towarzystwa, Walne Zgromadzenie członków PTEtol. dokonuje wyboru delegata Polski do Międzynarodowej Rady Etologów (= **International Council of Ethologists, w skrócie ICE**; <http://www.ethologycouncil.org/>), który, zgodnie z konstytucją ICE (http://www.ethologycouncil.org/?page_id=14/), pełni swoją funkcję przez okres sześciu lat. Obecnym delegatem Polski do ICE jest prof. dr hab. Wojciech Pisula z Instytutu Psychologii PAN i Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. H. Chodkowskiej w Warszawie.

Począwszy od r. 2005 Polskie Towarzystwo Etologiczne jest też członkiem międzynarodowej organizacji skupiającej europejskie towarzystwa biologii behawioralnej, Komitetu Europejskich Towarzystw Biologii Behawioralnej (**Committee of European Societies of Behavioural Biology, w skrócie CESBB**). Więcej informacji o Komitecie można znaleźć pod adresem <http://asab.nottingham.ac.uk/europe/eurocommittee.php>.

¹ Jak dotąd, odbył się tylko jeden taki wieczór, „Koci Wieczór” (17 czerwca 2009), ale wzbudził tak duże zainteresowanie, że na pewno na tym nie poprzestaniemy! ☺

Trochę historii

Sekcja Etologiczna Polskiego Towarzystwa Zoologicznego: powstanie i działalność

Polskie tradycje zorganizowanych badań nad zachowaniem się zwierząt sięgają czasów działalności Zakładu Biologii Ogólnej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego założonego w r. 1918 roku przez prof. Romualda Minkiewicza oraz Pracowni Psychogenetycznej założonej w r. 1922 przez prof. Tadeusza Garbowskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Pierwszym stowarzyszeniem naukowym skupiającym polskich etologów była jednak dopiero **Sekcja Etologiczna Polskiego Towarzystwa Zoologicznego**, powstała w marcu 1987 r. z inicjatywy doc. dr hab. Jerzego A. Chmurzyńskiego oraz dr Ewy J. Godzińskiej. Głównym motywem utworzenia Sekcji Etologicznej o ogólnokrajowym zasięgu była chęć zintegrowania pracowników badawczych uprawiających badania behawioralne i działających dotąd w rozproszeniu w wielu ośrodkach naukowych w całej Polsce. Ważnym powodem utworzenia organizacji zrzeszających polskich etologów była też potrzeba integracji międzynarodowej.

Powstanie Sekcji Etologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego uchwalono na zebraniu organizacyjnym w dniu 12 marca 1987 roku, a następnie zatwierdzono na zebraniu Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Zoologicznego w dniu 27 kwietnia 1987 roku.

W skład Zarządu Sekcji weszli:

dr Ewa J. Godzińska – przewodnicząca
 dr Józef Beck – wiceprzewodniczący
 dr Marek Kozłowski – sekretarz
 dr Sławomir Lux – sekretarz
 dr Tadeusz Kaleta – skarbnik
 doc. dr hab. Janusz Wojtusiak – członek Zarządu
 mgr Maria Kieruzel – członek Zarządu

Sekcja Etologiczna Polskiego Towarzystwa Zoologicznego działała przez zaledwie cztery lata i po tym okresie w r. 1991 przekształciła się w samodzielne Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.).

W czasie krótkiego okresu swojej działalności Sekcja zdążyła jednak zorganizować aż trzy bardzo udane ogólnokrajowe sympozja (1987: Rogów k. Kolutek; 1988: Wigry; 1990: Jachranka k. Warszawy), których owocem były dwa tomy materiałów zjazdowych.

M. Kozłowski i S. Lux [red.] (1990) „Materiały z sympozjów Sekcji Etologicznej PTZool. Rogów '87, Wigry '88”. Warszawa: Wydawnictwo SGGW-AR.

²E. J. Godzińska, M. Kieruzel and J. Korczyńska [eds.] (1992) "Current advances in Polish ethology. Materials of the 3rd Symposium of the Ethological Section of the Polish Zoological Society, Jachranka, 6-8 September 1990". Warsaw: Polish Ethological Society.

---

² Materiały te zostały wydane w podwójnej, polsko-angielskiej wersji językowej. Tu podajemy tytuł jedynie w wersji angielskiej.

Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.)

Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.) powstało w r. 1991 z inicjatywy grupy członków Sekcji Etologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego.

Założenie Towarzystwa miało kilka kolejnych etapów. Na dwóch kolejnych walnych zebraniach Sekcji Etologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego (19 kwietnia 1990 i 7 czerwca 1990) przedyskutowano i uchwalono statut nowo powstającego towarzystwa i powołano jego Komitet Założycielski, w którego skład weszli pierwotnie Józef Beck, Michał Biały, Stanisław Bogusławski, Jerzy A. Chmurzyński, Janina Dobrzańska, Ewa J. Godzińska, Tadeusz Graczyk, Zofia Graczyk, Wincenty Harmata, Tadeusz Kaleta, Maria Kieruzel, Julita Korczyńska, Renard Korczyński, Piotr Korda, Sławomir Lux, Waldemar Pilniak, Zuzanna Stromenger, Janusz Wojtusiak i Roman Zawadzki, zaś ostatecznie Józef Beck, Michał Biały, Ewa J. Godzińska, Tadeusz Kaleta, Sławomir Lux i Janusz Wojtusiak.

Lista członków-założycieli Polskiego Towarzystwa Etologicznego obecnych na pierwszym Walnym Zgromadzeniu PTEtol. (21 listopada 1991) zawiera 19 nazwisk i figurują na niej Józef Beck, Michał Biały, Stanisław Bogusławski, Kalina Burnat, Jerzy A. Chmurzyński, Ewa J. Godzińska, Tadeusz Jezierski, Piotr Jabłoński, Tadeusz Kaleta, Maria Kieruzel, Julita Korczyńska, Marek Kozłowski, Anna Krzysztofiak, Lech Krzysztofiak, Katarzyna Michalska, Lech Stempniewicz, Zuzanna Stromenger, Anna Szczuka i Janusz Wojtusiak.

Pierwszym Prezesem Polskiego Towarzystwa Etologicznego został wybrany Jerzy A. Chmurzyński. W skład nowo wybranego pierwszego Zarządu Głównego weszli również Michał Biały, Ewa J. Godzińska, Tadeusz Kaleta, Marek Kozłowski, Anna Szczuka i Janusz Wojtusiak. W skład pierwszej Komisji Rewizyjnej PTEtol. weszli Stanisław Bogusławski, Tadeusz Jezierski i Julita Korczyńska.

Żabawny szczegół z protokołu tego zebrania: ustalono, za jednomyślną zgodą obecnych, wysokość miesięcznej składki członkowskiej PTEtol. na 10 tys. złotych.

Większe imprezy naukowe zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.)

Polskie Towarzystwo Etologiczne zorganizowało, jak dotąd, dwie duże ogólnopolskie imprezy naukowe, którymi były

- I Kongres Polskiego Towarzystwa Etologicznego „Zachowanie – Fizjologia – Środowisko” (Warszawa, 22-24 września 2006) (współorganizatorzy: Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie oraz Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN)

oraz

- Sesja Naukowa z okazji 90-lecia Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN „Nauki behawioralne w Instytucie Nenckiego: tradycje, terażniejszość, perspektywy” (Warszawa, 18 października 2008) (współorganizatorzy: Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN oraz Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego).

W folderze „Wspomnienia” załączamy relacje z I Kongresu PTEtol. oraz Sesji Naukowej z okazji 90-lecia Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN opublikowane w *Tygodniku Nenckiego*. Załączamy też plik PDF z materiałami kongresowymi (E. J. Godzińska, J. Korczyńska, W. Pisula, R. Stryjek [red.], 2006. Zachowanie – Fizjologia – Środowisko. Materiały zjazdowe I Kongresu Polskiego Towarzystwa Etologicznego”, Warszawa, 22-24 września 2006, 94 str.)

Władze Polskiego Towarzystwa Etologicznego

Skład nowych władz Polskiego Towarzystwa Etologicznego (Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej) wybranych podczas obecnego Walnego Zgromadzenia PTEtol. w dniu 16 października 2010 umieścimy niezwłocznie na stronie internetowej Towarzystwa (<http://ptetol.nencki.gov.pl/zarzad.htm>) wraz z adresami e-mailowymi umożliwiającymi kontakt z każdą z tych osób.

Posiedzenia naukowe Polskiego Towarzystwa Etologicznego

Polskie Towarzystwo Etologiczne organizuje comiesięczne posiedzenia naukowe obejmujące tematyką szeroki zakres zagadnień z dziedziny nauk behawioralnych w bardzo szerokim tego słowa znaczeniu. Zebrania te stanowią bezpośrednią kontynuację Seminariów Etologicznych Instytutu Nenckiego organizowanych na terenie Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN z inicjatywy J. A. Chmurzyńskiego począwszy od r. 1966, czyli już od 44 lat.

Począwszy od 99 Seminarium Etologicznego (18.03.1987) zebrania te stały się zarazem posiedzeniami naukowymi Sekcji Etologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, zaś 142 Seminarium Etologiczne (17.10.1991) stało się jednocześnie pierwszym posiedzeniem Polskiego Towarzystwa Etologicznego (PTEtol.). Dlatego też posiedzenia PTEtol. mają charakterystyczną podwójną numerację.

W maju obecnego roku miało miejsce jubileuszowe, trzechsetne Seminarium Etologiczne, stanowiące jednocześnie 163 posiedzenie Polskiego Towarzystwa Etologicznego. W folderze „Wspomnienia” załączamy wydanie specjalne Tygodnika Nenckiego poświęcone temu spotkaniu.

Posiedzenia naukowe Polskiego Towarzystwa Etologicznego stanowią ważne forum wymiany poglądów pomiędzy osobami zainteresowanymi naukami behawioralnymi (pracownicy naukowcy, studenci, praktycy, dziennikarze, nauczyciele). Tematyka zebrań nie ogranicza się do etologii, lecz obejmuje zagadnienia z zakresu nauk behawioralnych w bardzo szerokim tego słowa znaczeniu. Można na nich wysłuchać zarówno relacje z własnych badań doświadczalnych, jak i monograficzne prezentacje stanu wiedzy w zakresie określonych zagadnień. Zdarzają się także wystąpienia praktyków, artystów czy filmowców oraz relacje z egzotycznych podróży. Goście są mile widziani. Nie ma żadnych ograniczeń czasowych dotyczących długości trwania wystąpień i dyskusji. Atmosfera jest swobodna, zebranych tradycyjnie częstujemy herbatą i ciasteczkami.

Posiedzenia PTEtol. odbywają się od października do maja w każdy trzeci czwartek miesiąca o godz. 14.30 w Sali Konferencyjnej na II piętrze gmachu głównego Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN, Warszawa, ul. Pasteura 3.

Terminarz spotkań jest rozsyłany za pośrednictwem naszej listy mailingowej, jest też dostępny na stronie internetowej naszego Towarzystwa pod adresem <http://ptetol.nencki.gov.pl/spotkania.htm>.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych!

Lista mailingowa Polskiego Towarzystwa Etologicznego

Polskie Towarzystwo Etologiczne stawia sobie za cel między innymi jak najszersze rozpowszechnianie informacji o tym, co się dzieje w dziedzinie nauk behawioralnych zarówno w Polsce, jak i na całym świecie (kongresy, sesje naukowe, szkoły, warsztaty, wykłady, możliwości stypendialne, staże badawcze, oferty pracy itp.).

Informacje te rozsyłane są pocztą elektroniczną do osób, których adresy e-mailowe zostały włączone do naszej listy mailingowej.

Lista mailingowa Polskiego Towarzystwa Etologicznego obejmuje nie tylko członków PTEtol. (w chwili opracowywania tych materiałów 138 osób), ale także inne zainteresowane osoby i **w chwili obecnej liczy już 740 adresów.**

Osoby, które chciałyby, aby ich adres e-mailowy został dołączony do naszej listy mailingowej prosimy o napisanie w tej sprawie na konto PTEtol. (ptetol@nencki.gov.pl). Prosimy o podanie przynajmniej **imienia, nazwiska oraz adresu e-mailowego**. Mile widziane (choć niekonieczne) jest też podanie ewentualnego tytułu naukowego, afiliacji oraz telefonu kontaktowego (ta ostatnia informacja jest dla nas bardzo przydatna w przypadku zmian adresów e-mailowych powodujących napływanie zwrotów).

Uwaga: Dodanie swojego adresu do naszej listy nie jest to równoznaczne z wystąpieniem o członkostwo PTEtol. Nic nie kosztuje i do niczego nie zobowiązuje, a pozwala na uzyskiwanie wielu potencjalnie użytecznych informacji. Zależy nam po prostu, aby te informacje trafiały do jak największej liczby zainteresowanych osób.

Jak zostać członkiem Polskiego Towarzystwa Etologicznego?

Aby zostać członkiem Polskiego Towarzystwa Etologicznego należy wydrukować i wypełnić **deklarację członkowską** (można ją ściągnąć ze strony internetowej Towarzystwa: <http://ptetol.nencki.gov.pl/deklaracja.rtf>). Następnie, po umieszczeniu na niej swojego podpisu oraz podpisów dwóch członków wprowadzających, należy ją odesłać pocztą na adres Skarbnika PTEtol. (można go będzie znaleźć na naszej stronie internetowej pod adresem (<http://ptetol.nencki.gov.pl/zarząd.htm>)).

W razie trudności w znalezieniu członków wprowadzających można zasygnalizować ten fakt i przesłać deklarację bez ich podpisów lub tylko z jednym podpisem. W przypadku osób mogących się wykazać aktywną działalnością na polu nauk behawioralnych Zarząd Główny PTEtol. postara się znaleźć członków wprowadzających w swoim gronie. Przedstawienie sylwetki nowego członka i przyjęcie go w poczet członków PTEtol. nastąpi na najbliższym zebraniu Zarządu Głównego.

Uwaga: członkostwo PTEtol. wchodzi w życie dopiero z chwilą **opłacenia składek** członkowskich począwszy od miesiąca, w którym została podpisana deklaracja członkowska aż do końca roku.

Opłata członkowska

Opłata członkowska wynosi obecnie **2 zł miesięcznie** (24 zł w skali rocznej).
Najlepiej wносить ją na drodze **przelewu na konto PTEtol.**

Bank: Lukas Bank S.A.
Numer konta: 63 1940 1076 3045 6622 0000 0000
Właściciel konta: Polskie Towarzystwo Etologiczne

Na przelewie należy podać imię i nazwisko osoby, dla której wnoszona jest wpłata, oraz jej charakter (składki członkowskie lub subwencja). O wysłaniu przelewu prosimy powiadomić Skarbnika PTEtol. podając informację o dacie sporządzenia przelewu oraz o wysokości wpłaconej kwoty (wyciągi z banku dostajemy niezbyt często).

Składki można też wpłacać osobiście na ręce Skarbnika PTEtol. (kontakt: p. strona internetowa PTEtol. <http://ptetol.nencki.gov.pl/zarząd.htm>):

Strona internetowa Polskiego Towarzystwa Etologicznego (<http://ptetol.nencki.gov.pl/>)

Nasza strona internetowa jest w tej chwili w przebudowie i jej obecny stan pozostawia wiele do życzenia ☺. Niemniej jednak, nawet i w chwili obecnej można na niej znaleźć, między innymi, następujące informacje:

- informacje na temat najnowszych kongresów i spotkań naukowych (linki, programy, plakaty): <http://ptetol.nencki.gov.pl/>

- ogólne informacje dotyczące Polskiego Towarzystwa Etologicznego:

- cele Towarzystwa: <http://ptetol.nencki.gov.pl/cele.htm>

- statut Towarzystwa: <http://ptetol.nencki.gov.pl/statut.htm>

- informacja, jak można zostać członkiem Polskiego Towarzystwa Etologicznego, ile wynosi wysokość opłaty członkowskiej oraz w jaki sposób można ją wnieść: <http://ptetol.nencki.gov.pl/czlonkostwo.htm>.

Pod tym adresem umieszczony jest również formularz deklaracji członkowskiej.

- informacje na temat listy mailingowej Polskiego Towarzystwa Etologicznego można znaleźć pod adresem <http://ptetol.nencki.gov.pl/lista.htm>

- informacje dotyczące składu władz Polskiego Towarzystwa Etologicznego (Zarząd Główny, Komisja Rewizyjna), a także o tym, kto jest obecnie delegatem Polski do Międzynarodowej Rady Etologów (<http://ptetol.nencki.gov.pl/zarząd.htm>)

- informacje dotyczące posiedzeń Polskiego Towarzystwa Etologicznego wraz z terminarzem najbliższych posiedzeń: <http://ptetol.nencki.gov.pl/spotkania.htm>

- liczne biogramy przedstawicieli nauk behawioralnych działających zarówno na terenie Polski, jak i poza jej granicami (<http://ptetol.nencki.gov.pl/polska.htm>, <http://ptetol.nencki.gov.pl/biografie.htm>)

- regulacje prawne mające zastosowanie do prowadzonych w Polsce badań behawioralnych (<http://ptetol.nencki.gov.pl/prawo.htm>)